

Snacka tryggt

OM VÅLD MOT BARN

Rädda Barnen

BARNAFRID

LINKÖPINGS UNIVERSITET

ALLMÄNNA
ARVSFONDEN

Vad är våld mot barn?

Vuxnas våld mot barn är ibland tyst och osynligt, andra gånger skarpt och bullrigt. Det kan vara fysiskt och psykiskt. Det kan handla om försummelse, utnyttjande och sexuellt övergrepp. Att behöva uppleva våld mellan vuxna i sin närhet är också våld mot barn. De som vågar berätta vänder sig ofta till en kompis. Men många barn säger inget.

Nationell kartläggning elever i åk 9*

40%

svarade att de blivit utsatta
för våld av en vuxen

29%

svarade att de blivit utsatta
för våld av en förälder

Snacka tryggt om våld mot barn

Alla vuxna i skolan är viktiga för att skapa trygghet – lärare, fritidspedagoger, elevassistenter, elevhälsa och skolledning. Snacka tryggt är till er. Upplägget har tre steg: rusta alla vuxna, engagera elever från årskurs 4 och stärka elevhälsan.

Rädda Barnen och Barnafrid har tillsammans med barn och unga tagit fram Snacka tryggt. Materialet har tagits fram genom ett treårigt projekt finansierat av Allmänna arvsfonden.

Tre steg – tre perspektiv

Rustar de vuxna

Engagerar eleverna

Stärker elevhälsan

1. Rusta alla vuxna

Snacka tryggt ger alla vuxna i skolan grundläggande kunskap om våld mot barn för att ni ska kunna upptäcka och bemöta barn som utsatts för våld.

Alla vuxna ges möjlighet att öva på svåra samtal.

Upplägget hjälper er också att etablera kontakt med socialtjänsten och ger stöd för rutiner på skolan vid oro för ett barn.

DEL 1

KUNSKAP OM VÅLD MOT BARN FÖR ALLA VUXNA PÅ SKOLAN

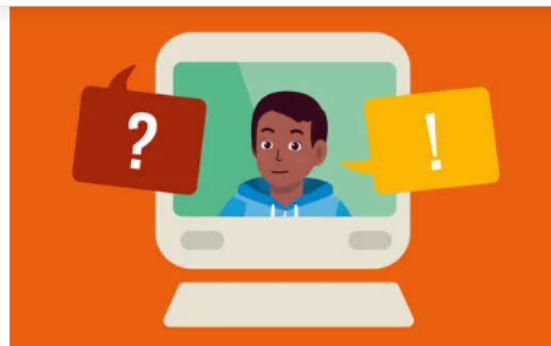
Våld mot barn innefattar fysiskt och psykiskt våld, försummelse, utnyttjande och sexuella övergrepp. Många barn i Sverige har erfarenheter av att utsättas för våld.

DEL 2

SKOLAN SOM EN TRYGG OCH LÄKANDE PLATS

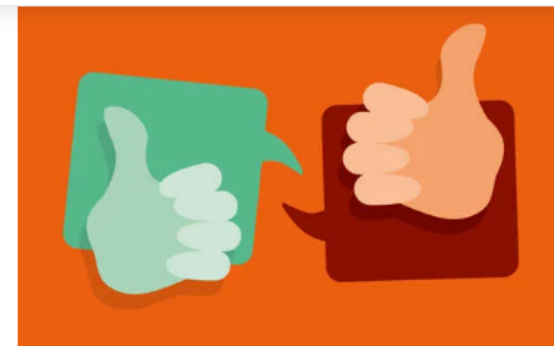
Alla vuxna har möjlighet att hjälpa ett barn att återhämta sig efter svåra upplevelser. Skolan kan vara just den stöttande och läkande vardagsmiljön ett barn behöver.

DEL 3

ÖVA PÅ VERKLIGHETEN INNAN DEN BLIR PÅ RIKTIGT

Möt Matilda, Ahmed och Kim som vill berätta något för dig. I vårt digitala verktyg ställs du inför olika scenarion och får öva på svåra samtal.

DEL 4

STÄRKT SAMARBETE MELLAN SKOLAN OCH SOCIALTJÄNST

Ett bra samarbete med socialtjänsten är avgörande för barns rätt till en uppväxt fri från våld. Här får ni konkret stöd för att bjuda in till ett möte med socialtjänsten.

2. Engagera elever

Att på ett tryggt sätt lyfta temat våld i klassrummet, är ett steg på vägen för att ge barn ett språk och göra våld lättare att prata om.

Det ger också barn ökad kunskap om vad våld är och deras rättigheter.

Snacka tryggt har fyra lektionspass med olika teman för elever från årskurs 4 i grundskolan och anpassad skola.

1

Snacka tryggt om våld mot barn

2

Bra och dåliga hemligheter

3

Det här är förbjudet

4

När något jobbigt har hänt

Det här ska vi göra idag

Vi ser en film!

Vi pratar och funderar kring filmen

Vi lär oss om barns rättigheter

Vi lär oss vad våld mot barn betyder

Vi gör skyltar

Vi lyssnar på dagens dilemma

Vi svarar på frågor

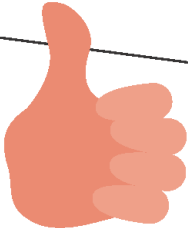
Vi checkar ut!

Snacka tryggt – OM VÅLD MOT BARN

Vi
checkar
ut

UTGHECKNING TEMA 1
SNACKA TRYGGT OM VÅLD MOT BARN

Bra jobbat!

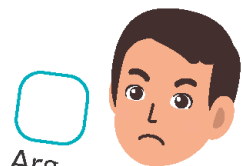
Vad tyckte du om temat?

.....

Har du fått veta något nytt?

.....

Hur känns det just nu? (Sätt kryss i rutan vid bilden.)

Arg

Osäker

Fundersam

Bryr mig inte

Bra

Superglad

Vill du prata mer med någon vuxen om detta?

Namn:

3. Stärk elevhälsan

I årskurs 4 eller 5 genomförs elevhälsosamtal med alla elever. Rutinfrågor om våld saknas ofta vid dessa samtal.

Därför har våra psykologer på Centrum för stöd och behandling på Rädda Barnen tagit fram ett enkelt frågeformulär med rutinfrågor om våld tillsammans med en vägledning om vad som kan vara bra att tänka på.

Tre timmar för en gemensam kunskapsgrund

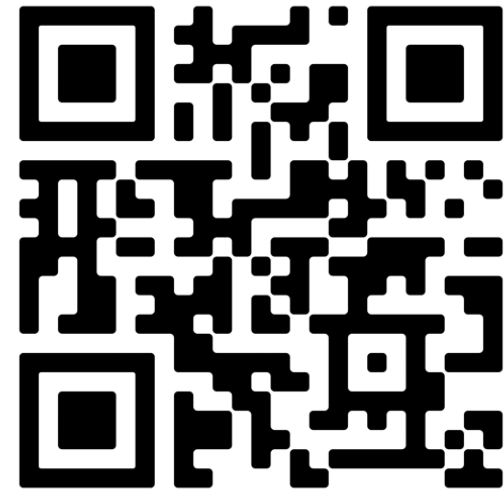
- 1. Rusta alla vuxna på skolan** • För alla vuxna på skolan: lärare, fritidspedagoger, elevassistenter, elevhälsa och skolledning. • Tidsåtgång: 3 timmar plus pauser. För några representanter också ett möte med socialtjänsten och återkoppling till arbetslaget.
- 2. Klassrumsmaterial med fyra lektionsupplägg** • För lärare tillsammans med fritidspedagoger och elevhälsa. • Läs handledningen för förberedelse och skriv ut material.
- 3. Stärk elevhälsan** • För elevhälsoteamet • Läs handledningen, ca 60 min och skriv ut rutinfrågorna.

Hur kommer ni igång?

På raddabarnen.se/snacka-tryggt finns allt material, redo att användas.

Här finns också:

- En introduktion till skolledare som ger er guidning och uppskattad tidsåtgång till de olika stegen
- Checklista för rutiner på skolan

raddabarnen.se/snacka-tryggt

TRYGGHET BYGGER MOD

Snacka tryggt ger vuxna i skolan kunskap om våld och hjälper dem att upptäcka, agera och hantera. För om vuxna känner sig trygga att hjälpa, så kommer fler barn känna sig trygga att berätta.

Rädda Barnen

BARNAFRID
LINKÖPINGS UNIVERSITET

**ALLMÄNNA
ARVSFONDEN**